

Commissie Dovenpastoraat

Secretaris: ds P.A. van Veelen
Adres: Dorpsstraat 134, 1531 HP Wormer
075.8880448; pastorpiet@quicknet.nl

**Rapport Commissie Dovenpastoraat
voor de Ned. Geref. Kerken
met het oog op
de Landelijke Vergadering 2013
te Zeewolde**

augustus, 2013

Verslag van de Commissie Dovenpastoraat NGK, periode 2010-2013

2

1. Inleiding

4

1.1 Van Lelystad en Zwolle naar Houten

6 De Commissie Dovenpastoraat (CDP), ingesteld door de LV Zwolle 2007 en gevormd door de broeders H.Lakerveld, O.Sierksma en P.A.van Veelen, adviseerde de LV Houten 2010 als volgt:

8 1. Terugkeren naar de besluiten van de LV Lelystad 2004.

10 2. Toetreden tot het Interkerkelijk Dovenpastoraat (IDP) en een commissie benoemen die deze toetreding vorm geeft. Deze commissie doet verslag van haar werkzaamheden aan de Landelijke Vergadering.

12 3. Deze commissie laten onderzoeken of er een predikant of kerkelijk werker beschikbaar is om in deeltijd het dovenpastoraat op zich te nemen. Het IDP heeft ons verschillende mogelijkheden genoemd om in dit pastoraat werkzaam te zijn, maar het is afhankelijk van de persoon die gevonden wordt.

1.2 Houten

De LV Houten 2010 besloot als volgt:

18 1. het door de commissie gevoerde beleid goed te keuren;

20 2. de commissie onder dankzegging decharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode;

3. met overtuiging de zorg voor doven in de eigen gemeenten voort te zetten;

22 4. toe te treden tot het Interkerkelijk Dovenpastoraat;

24 5. een nieuwe commissie in te stellen die in overleg met het IDP deze toetreding in een takenpakket vorm geeft;

26 6. deze commissie te laten onderzoeken, of er een dienstdoende predikant of kerkelijk werker beschikbaar is om in deeltijd het dovenpastoraat op zich te nemen;

28 7. tot de volgende Landelijke Vergadering de omvang van de eventuele werkzaamheden van een dienstdoende predikant of kerkelijk werker te beperken tot maximaal drie dagdelen per week, uitgaande van een landelijke bijdrage van maximum € 0,50 per ziel;

30 8. de in te stellen commissie te verzoeken over de uitvoering van haar opdracht onder 6 verslag uit te brengen aan de kerken met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.

32

2. Samenstelling commissie.

2 De door de LV Houten 2010 ingestelde Commissie Dovenpastoraat bestaat uit de volgende personen:
4 ds.M.H.T. Biewenga te Enschede, mw.J.J.Speijer-Brouwer te Leerdam en ds.P.A. van Veelen te
Wormer.

6 In de loop van de verslagperiode heeft het moderamen van de LV goedkeuring gegeven aan
uitbreiding van de Commissie met een penningmeester in de persoon van broeder K.Beumer te
Wormer.

8

3. Toetreding Interkerkelijk Dovenpastoraat.

10 Tijdens de verslagperiode is regelmatig overlegd met het IDP over toetreding van de NGK tot dit
samenwerkingsverband. Daartoe is de bestaande samenwerkingsovereenkomst aangepast en tijdens
12 een feestelijke bijeenkomst ondertekend door vertegenwoordigers van de drie aangesloten
kerkgenootschappen, de PKN, de CGK en de NGK. *Zie bijlage samenwerkingsovereenkomst*

14 Gedurende de gehele verslagperiode zijn de driemaandelijke vergaderingen van het IDP bijgewoond
door een lid van onze Commissie.

16

4. Oponthoud.

18 Veel tijd en moeite heeft het IDP gestoken in het overleg met de Protestantse Kerk van Nederland
(PKN) n.a.v. voorgestelde bezuinigingsmaatregelen. Voorheen werd het dovenpastoraat verzorgd door
20 drie predikanten uit respectievelijk de Nederlandse Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in
Nederland en de Christelijke Gereformeerde Kerken. Na het ontstaan van de PKN uit de twee
22 eerstgenoemde kerkgenootschappen waren er twee predikanten uit de PKN betrokken bij het
dovenpastoraat. In de loop van de afgelopen jaren is de PKN echter gekrompen, wat ook financieel
24 nadelige gevolgen opleverde met doorwerking voor het IDP. De PKN besloot daarom de twee
formatieplaatsen terug te brengen tot 1,5 fte.

26 Toen de samenwerking met de NGK ter sprake kwam, leek het voor de hand te liggen dat wij (een
deel van) de ontstane vacature zouden kunnen opvullen. Echter, in een eerder stadium had het IDP
28 vastgesteld dat uitbreiding van de werkzaamheden binnen het dovenpastoraat zeer gewenst was en de
samenwerking met de NGK daarom zeer welkom. Daarom is er een herverdeling tot stand gekomen
30 voor de werkgebieden van de drie zittende dovenpastores en kon een dovenpastor vanuit de NGK
toegevoegd worden om iets van de vele extra werkzaamheden op zich te nemen.

32

5. Sollicitatieprocedure en benoeming.

34 Belangrijkste taak voor de Commissie was nu te onderzoeken “of er een dienstdoende predikant of
kerkelijk werker beschikbaar is om in deeltijd het dovenpastoraat op zich te nemen”. De Commissie
36 heeft dit onderzocht, gebruik makend van de media die in onze kerken functioneren, en heeft met grote
dankbaarheid zuster P.A.(Elselie) de Jong – van der Zwaard uit Enschede kunnen benoemen als
38 dovenpastor. De benoeming kon ingaan per 1 september 2012 voor 0,2 fte. Een benoeming voor drie

2 dagdelen is op dit moment niet mogelijk. Een verslag van de werkzaamheden van mevrouw De Jong
over het jaar 2012-2013 is als bijlage toegevoegd. In onderling overleg is besloten dat zij zich vooral
richt op de jongeren onder de doven. *Zie bijlage werkverslag.*

4

6. Formaliteiten

6 Het heeft de Commissie heel wat hoofdbrekens gekost de benoeming juridisch en financieel goed af te
wikkelen. Wie is werkgever, hoe ziet het arbeidscontract eruit, wat is een juiste inschaling enz.

8 Als werkgever zou een door de LV in het leven te roepen Kerkelijke Instelling (KI) kunnen fungeren,
maar om slagvaardiger te kunnen werken heeft de Commissie besloten tot oprichting van een
10 stichting, de Stichting Dovenpastoraat Nederlands Gereformeerde Kerken. Hier zijn geen kosten aan
verbonden en de stichting kan eventueel alsnog overgaan in een K.I.

12 Bij deze juridische en financiële aangelegenheden worden we deskundig begeleid door het Kantoor
der Kerkelijke Administraties te Barneveld.

14 In de bijlage staat de financiële verantwoording tot nu toe. De Commissie hoopt dat deze voldoende
armslag biedt om in de toekomst onze werkzaamheden uit te kunnen breiden. *Zie bijlage financiën.*

16

Wormer, 1 september 2013.

18 De Commissie Dovenpastoraat Nederlands Gereformeerde Kerken,

K.Beumer

20 M.H.T.Biewenga

J.J.Speijer-Brouwer

22 P.A.van Veelen

24 *bijlage 1: samenwerkingsovereenkomst IDP*

bijlage 2: werkverslag dovenpastor

26 *bijlage 3: overzicht financiën*

Bijlage 1 – Overeenkomst van samenwerking voor de geestelijke verzorging van Doven

De Werkgroep voor het Dovenpastoraat van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN), de Deputaten Pastoraat in de gezondheidszorg van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland (CGK) en de Commissie Dovenpastoraat van de Nederlands Gereformeerde Kerken (NGK),

overwegende dat het de arbeid van de predikanten die belast zijn met de taak van de geestelijke verzorging van de doven binnen de genoemde kerken ten goede komt wanneer de werkterreinen verdeeld worden in qua omvang van werk gelijke gebieden,

zijn, onder voorbehoud van goedkeuring door de Generale Synoden c.q. de Landelijke Vergadering van de genoemde kerken als volgt overeengekomen:

1. Werkgroep, Deputaten en Commissie vormen het samenwerkingsverband Interkerkelijk Dovenpastoraat (IDP), dat verantwoordelijk is voor beleid en uitvoering t.a.v. de geestelijke verzorging van dove leden van genoemde kerken.
2. De geestelijke verzorging van de doven dient te geschieden op basis van Schrift en belijdenis.
3. De kerken gaan met respect om met de eigenheid van de doven, hun cultuur en hun taal.
4. Onder geestelijke verzorging wordt o.a. verstaan: het voorgaan in diensten, het (individuele) pastoraat en vorming & toerusting.
5. Voor de geestelijke verzorging van doven stelt de PKN 1,5 fte predikant ter beschikking, de CGK 1 fte predikant en de NGK 0,2 fte pastoraal werker.
6. Voor de geestelijke verzorging van de doven wordt in gezamenlijk overleg het grondgebied van Nederland onder de predikanten verdeeld in qua omvang van het werk gelijke delen. De pastoraal werker zal in overleg met de predikanten aanvullend daarop een deel van de geestelijke verzorging op zich nemen.
7. De onder punt 5 bedoelde verdeling zal op zodanige wijze aan eventuele veranderingen in de feitelijke omstandigheden worden aangepast, dat de omvang van het werk steeds zo evenredig mogelijk is.
8. De predikanten zijn bevoegd tot de volledige ambtsuitoefening in de samenwerkende kerken, onverlet de rechten van de plaatselijke kerken en gemeenten.
9. De predikanten en de pastoraal werker rapporteren en zijn voor de vervulling van hun taak verantwoording schuldig aan het samenwerkingsverband van het Interkerkelijk Dovenpastoraat, onverminderd hun verantwoordelijkheid jegens hun eigen kerkelijke instanties.
10. Indien een van de functies vacant raakt, wordt in de vacature geen beroep uitgebracht of toezegging daarvan gedaan, dan nadat de Werkgroep, de Deputaten en de Commissie daarover overeenstemming hebben bereikt.
11. De predikanten en de pastoraal werker nemen in hun arbeid ten opzichte van elkaar c.q. van de plaatselijke gemeenten en kerken en van derden de volgende regels in acht:
 - a. zij zullen streven naar een zo sterk mogelijke participatie/integratie van de doven in het normale kerkelijk leven;
 - b. zij zullen zoveel mogelijk bevorderen dat de bediening van de sacramenten aan doven geschiedt in kerkdiensten voor horenden of in gecombineerde diensten voor doven en horenden.
 - c. zij zullen ernaar streven, dat in plaatsen of rayons waar een zekere concentratie van dove gemeenteleden bestaat, met medewerking van de kerkenraden interkerkelijke commissies worden gevormd, welke onder toezicht van de kerkenraden en

geadviseerd door de dovenpredikant, de geestelijke verzorging van doven bevorderen

- d. de predikanten en de pastoraal werker zullen regelmatig samenkomen ter uitwisseling van ervaringen en ter bespreking van gemeenschappelijke problemen
- e. in uitzonderingsgevallen, waarover zij vooraf in goed overleg, rekening houdend met de belangen van de betrokkenen, tot overeenstemming zijn gekomen, kunnen de predikanten pastorale zorg verlenen aan buiten hun gebied woonachtige dove gemeenteleden;
- f. in dovendiensten, belegd in overleg met de Ned. Chr. Bond voor Doven, zullen de predikanten alleen in hun eigen gebied voorgaan; uitzonderingen op deze regel betrekken zij in hun periodiek overleg.

12. De leden van Werkgroep, Deputaten en Commissie zullen in het samenwerkingsverband van het Interkerkelijk Dovenpastoraat met het oog op een juiste uitoefening van hun gemeenschappelijke taak, tenminste drie maal per jaar in vergadering bijeenkomen.

13. Deze overeenkomst wordt aangegaan voor de tijd van twee jaar en wordt, tenzij zij vóór het verstrijken van die termijn schriftelijk door een der partijen is opgezegd, voor een gelijke termijn voortgezet.

Deze overeenkomst treedt in werking in aansluiting op de overeenkomst van 1971, goedgekeurd en aangepast in 1975, opnieuw aangepast in 2012, vooruitlopend op goedkeuring van de generale synoden van de PKN en de CGK en van de landelijke vergadering van de NGK, op 1 oktober 2012.

De Werkgroep van de Protestantse Kerk in Nederland,

namens deze, ds. M.H. van de Graaf, voorzitter

De Deputaten Pastoraat in de gezondheidszorg van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland,

namens deze, ds. J. van der Wal, secretaris

De Commissie Dovenpastoraat van de Nederlands Gereformeerde Kerken,

namens deze, ds. P.A. van Veelen, voorzitter

Goedgekeurd d.d. 30 mei 2013

De Generale Synode van de Protestantse Kerk in Nederland,

namens deze, ds. K. van der Broeke, preses

De Generale Synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken,

2 namens deze, Deputaten Pastoraat in de gezondheidszorg, dhr. J.W. Baan, voorzitter

4 De Landelijke Vergadering van de Nederlands Gereformeerde Kerken,
namens deze, dhr. A.P. de Boer, voorzitter

6

Bijlage 2 – Jaarverslag Dovenpastoraat

2 september 2012 – mei 2013

4 **Algemeen:**

6 Het eerste seizoen is voorbijgevlogen. Na een hartelijk en warm welkom heb ik een begin gemaakt met mijn werkzaamheden als dovenpastor namens de Nederlands Gereformeerde Kerken. Met een dag per week lever ik slechts een kleine bijdrage in de enorme hoeveelheid werk dat er ligt voor de kerken als het gaat om dove en slechthorende mensen. Terugkijkend viel het me niet mee te moeten constateren hoe arbeidsintensief dit eigenlijk is. Ik kende de verhalen van de andere dovenpastores, maar ik heb ook zelf aan den lijve ondervonden hoeveel er bij komt kijken. Veel tijd gaat op aan dingen erom heen: reistijd, administratie, mails.

12 Jongerenwerk in het Interkerkelijk Doven Pastoraat bleek de afgelopen periode vooral pionieren te zijn. Met als grootste beperking toch de hoeveelheid inzetbare tijd. Van de bodem af iets opbouwen kost veel tijd. Resultaat zie je in de periode van grondbewerking en zaaien niet veel.

16 Inmiddels zijn we een seizoen verder en tekenen de contouren van de bewerkte grond zich af. Stuurgroep vergaderingen combineren we met een collega ontmoetingsmoment, er staan enkele vaste activiteiten in de startblokken, er zijn roosters voor Opbouw en Bondsblad beschikbaar. Het allereerste ontginningswerk zit erop.

20 Het mooiste aspect van het werk is zonder meer het contact met de mensen. Ik heb veel mooie mensen mogen ontmoeten. Veel jonge mensen die ik spreek hebben bewust voor een relatie met de Heer gekozen. Maar ook tref ik regelmatig jongeren voor wie kerkgang en geloof meer traditie is dan een persoonlijke keus.

24 Zorgelijk is dat op de adreslijst die ik kreeg vooral veel afgehaakte jongeren staan. Hoe deze te bereiken is een belangrijk aandachtspunt. Jongeren die al betrokken zijn vasthouden is niet voldoende. Er is onder dove jongeren veel verlangen naar meer kennis over God en over de bijbel. Ook is er grote behoefte aan contact met andere dove christenen. Door de afstanden is het voor deze jongeren vaak niet gemakkelijk elkaar op te zoeken. Er hangt ook een behoorlijk kostenplaatje aan.

28

Activiteiten:

30 Het Interkerkelijk Dovenpastoraat organiseert jaarlijks een aantal vaste activiteiten. Bijvoorbeeld de landelijke bijbelstudiedag. Dit jaar hebben we voor het eerst een jongerenprogramma daaraan kunnen koppelen. Het samen discussiëren en via toneel bezig zijn met het thema: 'Tijd met God' viel in goede aarde. Er kwamen 11 jongeren op af, terwijl er voorgaande jaren geen enkele jongere kwam.

34 Daarnaast is er een onderzoek gedaan naar de aantallen doven in de NGK. Er zijn ongeveer 30 adressen, Dordrecht en Ede vallen op, omdat daar meerdere doven lid zijn. Het hoogtepunt dit jaar was de belijdenis van twee jonge dove mensen en de doop van hun kindje in de NGK van Ede. Als dovenpastor blijf ik voorlopig dit gezin begeleiden door het geven van bijbellessen.

38 Jaarlijks organiseren de dove jongeren hun eigen Joday, jonge christelijke doven dag. Dit jaar heb ik daar een workshop gegeven over kerk van verlangen: wat verwacht je van de kerk en wat wil jij zelf aan de kerk geven. Deze dag leent zich ook uitstekend voor het leggen van contacten.

2 In Oldebroek komen maandelijks doven bij elkaar voor een kerkdienst en een gezellige avond. Omdat
4 daar ook kinderen komen, start ik het komende seizoen met kinderwerk, een bijbelklas tijdens de
kerkdienst en een ontspanningsactiviteit in de avond. Er komen dan ook twee dove kinderen van de
NGK met hun ouders.

6 Naast alle vergaderingen, contacten, pastorale gesprekken, chatcontacten via facebook en whatsapp
werk ik ook aan de bekendheid van het dovenpastoraat door middel van columns in Opbouw en het
8 Bondsblad, een blad voor christelijke doven, uitgaande van de Nederlands Christelijke Bond voor
doven.

10 **Collega contact**

12 De druk van de bezuinigingen trekt een zware wissel op de collega's van het dovenpastoraat. Er is
minder tijd voor bijvoorbeeld samen activiteiten organiseren en elkaar ontmoeten.

14 Het is noodzakelijk voor het goed functioneren van de dovenpastores dat we regelmatig met elkaar
contact hebben. Omdat het werk voor doven een geheel eigen karakter heeft, kunnen we deze steun
alleen vinden bij andere werkers in het dovenpastoraat. Stuurgroep en Beleidscommissie hebben ook
16 deels deze rol en hun steun wordt dan ook zeer gewaardeerd.

18 Voor mijzelf zijn de collega dovenpastores een belangrijke bron van informatie, bemoediging en
stimulans. Ik zie er dan ook naar uit dat we in toekomst wellicht ook met de GKV gaan samenwerken,
zodat het team groter wordt.

20

Toekomst

22 Nu er wat meer structuur komt in mijn werkzaamheden is het spannend hoe het zich zal gaan
ontwikkelen. Nieuwe initiatieven, zoals kinderwerk, huwelijkskursus en bijbellessen kunnen het begin
24 zijn van iets moois. Door de veelheid van werk is het echter nooit klaar. Loslaten en ontspannen
moeten voldoende ruimte kunnen krijgen. Ik zie ook bij de collega's de worsteling hierin.

26 Maar zoals bij een boer die kan ploegen en zaaien wat hij wil, uiteindelijk de oogst in handen van de
Heer ligt, zo ligt ook de vrucht van al onze arbeid als dovenpastores in de handen van de Heer. Van
28 Hem zijn we afhankelijk, dat maakt ons bescheiden, maar het geeft ook hoop, want we hebben een
machtige God.

30 Enschede, september 2013

32 Elselie de Jong – van der Zwaard

34

Bijlage 3 – Overzicht Financiën

2

Omschrijving	Inkomsten	Uitgaven
Bijdrage LV 2011	16.527,00	
Bijdrage LV 2012	16.467,50	
Rente 2012	94,91	
Gift NGK Marknesse 2012	115,25	
Administratiekosten 2013		207,11
Bankkosten 2012		40,87
Bankkosten 2013		73,36
Bestuurskosten 2012		970,35 *
Bestuurskosten 2013		386,50 *
Inrichtingskosten werkplek pastoraat		1.270,96 **
Salariskosten 2012		3.413,73 ***
Salariskosten t/m aug. 2013		7.734,03 ***
Telefoonkosten Pastoraat 2012		103,26
Telefoonkosten Pastoraat 2013		239,52
Saldo ultimo augustus 2013		18.764,97
	<u>33.204,66</u>	<u>33.204,66</u>
Saldo ING rekeningen ultimo augustus 2013	20.526,71	
Nog af te dragen Pensioenpremies 2012/2013	-1.277,36	
Reservering Vak.geld & Eindejaarsuitk. 2013	-484,38	
	<u>18.764,97</u>	

* Reis- en vergaderkosten CDP en IDP vergaderingen.

** O.a. laptop; beamer; scherm; software etc.

*** Salariskosten inclusief kilometervergoeding a 0,35 per km en werkgeversdelen sociale verzekeringen en pensioenpremie PfZW